
**Wpływ uwarunkowań kulturowych
na zakres ujawnień
w sprawozdaniach finansowych
sporządzonych według
Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
w wybranych krajach świata**

Dissertationes Laudatissimae
Universitas Gedanensis

Katarzyna Koleśnik

**Wpływ uwarunkowań kulturowych
na zakres ujawnień
w sprawozdaniach finansowych
sporządzonych według
Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
w wybranych krajach świata**

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2020

Recenzenci
dr hab. Mariusz Andrzejewski, prof. UEK
dr hab. Stanisław Hońko, prof. US

Redakcja wydawnicza
Sylwia Rumińska

Koncepcja graficzna serii
Karolina Johnson

Projekt okładki i stron tytułowych
Łukasz Gwizdała

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana z funduszu Prorektora ds. Nauki Uniwersytetu
Gdańskiego w ramach konkursu na wyróżniające się prace doktorskie
oraz ze środków Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-046-1

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37, 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

*Kochanej Rodzinie,
w szczególności Mamie*

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Rola kultury w kształtowaniu systemów rachunkowości na świecie	15
1.1. Pojęcie kultury	15
1.2. Filary ekonomii cywilizacji zachodniej	20
1.3. Fundamentalne zasady ekonomii muzułmańskiej	28
1.4. Modele wartości kulturowych	34
1.5. Oddziaływanie wartości kulturowych na krajowe systemy rachunkowości	56
Rozdział 2. Główne systemy rachunkowości i kierunki ich harmonizacji ..	65
2.1. Rachunkowość anglosaska i kontynentalna – Wielka Brytania, Niemcy	65
2.2. Rachunkowość „mieszana” – Polska	72
2.3. Rachunkowość islamska	78
2.4. Harmonizacja rachunkowości jako odpowiedź na procesy globalizacji gospodarki	93
2.5. Ramy koncepcyjne sprawozdawczości finansowej według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	101
2.6. Perspektywa zderzeń kulturowych w procesie ograniczania różnic między systemami rachunkowości	108
Rozdział 3. Ujawnienia w sprawozdaniach finansowych sporządzanych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	111
3.1. Ogólne wymagania sprawozdawczości finansowej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ..	111
3.2. Ujawnienia wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej ..	123
3.3. Ujawnienia wybranych pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów	134

3.4. Pozostałe ujawnienia w sprawozdaniu finansowym	137
3.4.1. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	137
3.4.2. Zarządzanie ryzykiem	139
3.4.3. Segmenty operacyjne	141
Rozdział 4. Analiza ujawnień informacji w sprawozdaniach finansowych spółek giełdowych sporządzonych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	145
4.1. Przedmiot badań	145
4.2. Metodyka badań	147
4.3. Wskaźniki ujawnień obowiązkowych oraz dobrowolnych dla spółek objętych próbą badawczą	164
4.4. Wskaźniki ujawnień obowiązkowych oraz dobrowolnych dla poszczególnych obszarów sprawozdania finansowego	169
4.5. Analiza wpływu uwarunkowań kulturowych na zakres ujawnień obowiązkowych w sprawozdaniach finansowych sporządzanych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	202
4.5.1. Przegląd badań zagranicznych w zakresie wpływu uwarunkowań kulturowych na rachunkowość	202
4.5.2. Wpływ uwarunkowań kulturowych na zakres ujawnień obowiązkowych w sprawozdaniach finansowych sporządzanych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w świetle badań własnych	204
Zakończenie	209
Wykaz źródeł i opracowań	213
Literatura	213
Akty normatywne	222
Inne dokumenty	222
Źródła internetowe	223
Spis tabel	225
Spis rysunków	229
Spis wykresów	231
Załączniki	233